

		ПРИЛОГ 1.
Бр.	СПЕЦИФИКАЦИЈА ПРИХВАТЉИВИХ ИНВЕСТИЦИЈА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАДУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА	
1	Инвестиције за унапређење пријема, манипулације, утврђивање квалитета, дораде, складиштења, прераде и пласмана осталих усева	1.1) Инвестиције у прераду житарица
		1.1.1 Инвестиције у изградњу и опремање објеката за пријем, манипулацију, утврђивање квалитета, чишћење, сушење, складиштење, као и откуп и даљу продају зрнастих производа, и то изградњу објеката за пријем, одређивање квалитета, чишћење, сушење, складиштење и манипулацију зрнастим производима, са припадајућом унутрашњом и спољном инфраструктуром;
		1.1.2 Набавка машина и опреме за манипулацију житарица
		1.1.3 Инвестиције везане за прераду житарица;
		1.1.4 Изградња објеката за пријем, чишћење, сушење, складиштење, прераду и паковање житарица са припадајућом унутрашњом и спољном инфраструктуром,
		1.1.5 Набавка нових машина и опреме за прераду житарица
		1.1.6 Набавка нове опреме и уређаја за паковање и складиштење житарица, као и производа насталих њиховом прерадом;
		1.1.7 Набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне просторије;
		1.1.8 Набавка нове опреме за дезинфекцију радника; набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона за прераду;
		1.1.9 Набавка контролних маркица са ознакама географског порекла,
		1.1.10 Изградња, опремање објеката и набавка опреме за

		<p>управљање отпадом из процеса прераде (органски отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.);</p>
		<p>1.2) Инвестиције за прераду уљаних култура:</p>
		<p>1.2.1 изградња објеката за пријем, чишћење, сушење, складиштење, прераду и паковање уљаних култура са припадајућом унутрашњом и спољном инфраструктуром;</p>
		<p>1.2.2 набавка нове опреме и уређаја за хладно пресовање уљарица;</p>
		<p>1.2.3 набавка нове опреме и уређаја за физичку прераду уљарица,</p>
		<p>1.2.4 набавка нове опреме за пуњење и паковање уља,</p>
		<p>1.2.5 набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне просторије,</p>
		<p>1.2.6 набавка нове опреме за дезинфекцију радника,</p>
		<p>1.2.7 набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона за прераду,</p>
		<p>1.2.8 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла ,</p>
		<p>1.2.9 изградња, опремање објеката и набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органски отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.);</p>
		<p>1.3) Инвестиције за прераду гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља:</p>
		<p>1.3.1 изградња објеката за прераду, паковање и складиштење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља са припадајућом унутрашњом и спољном инфраструктуром,</p>
		<p>1.3.2 набавка нове опреме и уређаја за сушење гајених зачина, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа,</p>
		<p>1.3.3 набавка нове опреме и уређаја за прераду гајених зачина, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа,</p>
		<p>1.3.4 набавка нове опреме и уређаја за дестилацију гајених зачина, лековитог и ароматичног биља, као и њихових</p>

		производа,
		1.3.5 набавка нове опреме и уређаја за екстракцију уља из гајених зачина, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа,
		1.3.6 набавка нове опреме и уређаја за паковање и складиштење гајених зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа,
		1.3.7) набавка нове опреме за чишћење, праће и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне уређаје,
		1.3.8 набавка нове опреме за дезинфекцију радника,
		1.3.9 набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона за прераду,
		1.3.10 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла ,
		1.3.11 изградња, опремање објеката и набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органски отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.).
		1.4) Опрема која се примењује на 1.2 и 3:
		1.4.1 Опрема за управљање отпадом, смањење отпада, рециклажу и поновну употребу;
		1.4.2 Опрема за физички, хемијски и/или биолошки третман отпадних вода
		1.4.3 Опрема за обновљиве изворе енергије: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање, биогаз опрема и сва пратећа опрема неопходна за успешну инсталацију, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање
		1.4.4 Опрема за енергетску ефикасност која ће смањити потрошњу енергије у преради производа
		1.4.5 ИТ хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом)
2	Инвестиције у унапређење конкурентности у области прераде и	2.1 набавка нових специјализованих возила за превоз сировог млека са одговарајућом опремом (мерни уређаји и уређаји за узорковање);
		2.2 набавка нове опреме за узорковање, пријем, прераду,

пласмана млека и млечних производа	пуњење и паковање млека и млечних производа;
	2.3 набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне просторије;
	2.4 набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део постројења за прераду;
	2.5 набавка нове опреме за дезинфекцију радника;
	2.6 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла ;
	2.7 изградња и опремање објеката за прераду млека и складиштење готових производа од млека;
	2.8 изградња, опремање објеката и набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органички отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.).
	2.9 ИТ хардвер и софтвер за прање, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом);
	2.10 Опрема за држање, складиштење и чување млека и млечних производа;
	2.11 Опрема за складиштење и транспорт примарне, секундарне и терцијарне амбалаже и отпада;
	2.12 Опрема за физички, хемијски и/или биолошки третман отпадних вода
	2.13 Опрема за обновљиву енергију: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, прање и одржавање, опрема за биогаз/биомасу и сва пратећа опрема неопходна за успешну инсталацију, рад, дистрибуцију, прање и одржавање
	2.14 Опрема за енергетску ефикасност која ће смањити потрошњу енергије у преради производа
	Инвестиције у унапређење конкурентности у области прераде и
3.2 набавка нових уређаја за мерење удела мишићног ткива у труповима	
3.3 набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизација) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне просторије;	

3	пласмана меса и производа од меса	3.4 набавка нове опреме за прикупљање, пријем, чување/складиштење (хлађење), уклањање и прераду нуспроизвода животињског порекла који нису за људску употребу;		
		3.5 набавка нове опреме и уређаја за сечење, обраду, прераду, паковање и обележавање меса и млевеног меса, месних прерађевина, машински одвојеног меса и месних производа;		
		3.6 набавка нове опреме и уређаја за хлађење, пастеризацију, стерилизацију као и друге термичко-технолошке операције прераде меса и месних производа;		
		3.7 набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона за прераду;		
		3.8 набавка нове опреме за дезинфекцију радника;		
		3.9 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла		
		3.10 изградња и опремање објеката за клање, прераду трупова и прераду меса и за складиштење готових производа од меса;*		
		3.11 изградња, опремање објеката и набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органички отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.).*		
		3.12 Опрема за физички, хемијски и/или биолошки третман отпадних вода		
		3.13 Опрема за обновљиву енергију: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање, биогаз опрема и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање		
		3.14 Опрема за енергетску ефикасност која ће смањити потрошњу енергије у преради производа		
		3.15 ИТ хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом)		
		4	Инвестиције у унапређење конкурентности у области производње и пласмана вина	4.1 набавка нове опреме за производњу вина;
				4.2 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла;*
				4.3 набавку лабораторијске опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, у склопу погона за прераду, укључујући опрему за испитивање квалитета вина;*

		<p>4.4 изградња и опремање винарија;</p> <p>4.5 набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органички отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.).</p> <p>4.6 Уређаји и опрема за прераду нуспроизвода од грозђа (осим дестилата)</p> <p>4.7 Опрема и уређаји за пријем, паковање и обележавање стоног грозђа и друге специјализоване опреме;</p> <p>4.8 Опрема за сакупљање, транспорт и прераду грозђа</p> <p>4.9 Опрема за ферментацију, хлађење, грејање, односно друге технолошке операције прераде вина;</p> <p>4.10 Опрема за флаширање, паковање и складиштење вина;</p> <p>4.11 Опрема за управљање отпадом, смањење отпада, рециклажу и поновну употребу;</p> <p>4.12 Опрема за физички, хемијски и/или биолошки третман отпадних вода</p> <p>4.13 Опрема за обновљиву енергију: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање, биогаз опрема и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање</p> <p>4.14 Опрема за енергетску ефикасност која ће смањити потрошњу енергије у преради производа</p> <p>4.15 ИТ хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом)</p>
5	<p>Инвестиције у унапређење конкурентности у области прераде/дораде, паковања и пласмана пчелињих производа</p>	<p>5.1 изградња објеката за прераду, паковање и складиштење пчелињих производа са припадајућом унутрашњом и спољном инфраструктуром;</p> <p>5.2 набавка нове опреме и уређаја за дораду/прераду пчелињих производа;</p> <p>5.3 набавка нове опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа;</p> <p>5.4 набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за свлачионице и санитарне просторије;</p> <p>5.5 набавка нове опреме за дезинфекцију радника;</p>

		5.6 набавка нове лабораторijske опреме (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона за прераду;
		5.7 набавка контролних маркица са ознакама географског порекла ;
		5.8 изградња, опремање објеката и набавка опреме за управљање отпадом из процеса прераде (органички отпад, чврсти отпад, отпадне воде итд.).
		5.9 Опрема за обновљиву енергију: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање, биогас опрема и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање
		5.10 Опрема за енергетску ефикасност која ће смањити потрошњу енергије у преради производа
		5.11 ИТ хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом)
6	Инвестиције у унапређење пласмана производа старих и уметничких заната, односно послова домаће радиности	6.1 Инвестиције у набавку опреме и инвентара за опремање радног и продајног простора за производњу односно продају производа
7	Инвестиције у унапређење конкурентности у области откупа, прераде, припреме за	<p>7.1 Сакупљање и откуп воћа и поврћа од примарних пољопривредних произвођача, складиштење и припрема за даљу продају:</p> <p>7.1.1 Изградња објеката за пријем, складиштење, паковање и припрему за транспорт и даљу продају воћа и поврћа (сортирање, калибрисање, прање, етикетање и сличне радње са производима) са припадајућом унутрашњом и екстерном инфраструктуром и опремом</p> <p>7.1.2 набавка опреме и специјализована механизација;</p> <p>7.2 Прерада воћа и поврћа:</p> <p>7.2.1 набавка нове опреме и уређаја за сушење воћа и поврћа, као и њихових производа;</p> <p>7.2.2 набавка нове опреме и уређаја за хлађење,</p>

<p>даљу продају и пласмана воћа и поврћа</p>	<p>лиофилизацију и /или замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа;</p>
	<p>7.2.3 набавку нове опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију као и друге термичко технолошке операције прераде производа;</p>
	<p>7.2.4 набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући опрему за гардеробу и санитарне просторије;</p>
	<p>7.2.5 набавка нове опреме и уређаја за пријем, прераду, пуњење и паковање воћа и поврћа, као и њихових производа;</p>
	<p>7.2.6 опрема за дезинфекцију радника;</p>
	<p>7.2.7 лабораторијска опрема (без стакленог посуђа) за унутрашњу употребу, као део погона прераде;</p>
	<p>7.2.8 набавка опреме за управљање отпадом из прерађивачке делатности (органски отпад, чврсти отпад, отпадне воде и др.)</p>
	<p>7.2.9 Опрема за обновљиву енергију: соларни панели и сва пратећа опрема неопходна за успешну монтажу, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање, биогаз опрема и сва пратећа опрема неопходна за успешну инсталацију, рад, дистрибуцију, праћење и одржавање</p>
	<p>7.2.10 Опрема за енергетску ефикасност, која ће смањити потрошњу енергије у преради производа.</p>
	<p>7.2.11 Опрема за физички, хемијски и/или биолошки третман отпадних вода</p>
	<p>7.2.12 ИТ хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње, складиштења и дистрибуције (са инсталацијом)</p>

ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ УТИЦАЈИМА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУШТВЕНЕ СТАНДАРДЕ (ЕСМП)

Опште напомене. План за управљање стандардима заштите животне средине и друштвених стандарда (ЕСМП) за потпројекте треба да предвиди мере ублажавања, праћења и административне мере које треба предузети током имплементације пројекта како би се избегли или елиминисали негативни утицаји на животну средину. ЕСМП такође може да буде ефикасан начин сумирања активности потребних за ефикасно ублажавање негативних утицаја на животну средину (опис Плана за управљање стандардима животне средине и друштвених стандарда дат је у **Прилогу 1** у наставку).

ЕСМП треба да садржи:

- Резиме
- Опис пројекта
- Политику, правни и административни оквир
- Почетно стање процењено током трасирања
- Резиме предвиђених негативних утицаја на животну средину и друштво, који се односе на пројекат;
- Опис мера ублажавања и плана имплементације
- Опис активности праћења и план
- Институционалне аранжмане и процедуру извештавања
- Ангажовање заинтересованих страна - откривање информација, јавне расправе и учешће.

Формат плана управљања дат је у **Прилогу 2 у наставку**. Представља модел за израду ЕСМП. Према моделу, пројектни циклус подељен је у три фазе. За сваку фазу, тим за припрему идентификује све битне утицаје на животну средину који се очекују на основу анализе спроведене у контексту припреме за процену животне средине.

За сваки утицај треба идентификовати и навести мере ублажавања. Израђују се процене трошкова за активности ублажавања негативних утицаја, разврстане према проценама за уградњу (инвестициони трошак) и рад (периодични трошак). Формат ЕСМП такође омогућава идентификацију институционалних одговорности за рад уређаја и метода ублажавања.

План мониторинга (праћења) може да буде користан за евиденцију захтева, одговорности и трошкова за праћење спровођења мера за ублажавање негативних утицаја на животну средину, који су идентификовани у анализи датој у процени утицаја на животну средину за пројекте умереног и значајног ризика. **Формат плана мониторинга** дат је у **наставку у Прилогу 3**. Као и код ЕСМП, пројектни циклус је подељен у три фазе (изградња, рад и стављање ван употребе). Формат такође садржи и ред за полазне информације које су кључне за реализацију поузданог и веродостојног праћења. Кључни елементи матрице су:

- Шта је предмет праћења?
- Где се врши праћење?
- Како се параметар прати, како би се обезбедило да поређење буде смислено?
- Када или колико често је праћење потребно или најефикасније?
- Зашто се параметар прати (шта нам говори о утицају на животну средину)?

Поред ових питања, корисно је идентификовати трошкове повезане са праћењем (инвестиционе и периодичне) и институционалне одговорности.

Када се план мониторинга изради и успостави у контексту имплементације пројекта, ПМУ ће захтевати достављање извештаја у одговарајућим интервалима, а своје налазе ће приказати у периодичним извештајима за Светску банку, и ставиће их на располагање особљу Банке током надзорних мисија.

Прилог 1

Опис Плана за управљање стандардима заштите животне средине и друштвених стандарда

План за управљање стандардима заштите животне средине и друштвених стандарда (ЕСМП) идентификује изводљиве и исплативе мере које могу да умање потенцијално значајне негативне утицаје на животну средину на прихватљив ниво. План обухвата компензаторне мере уколико мере ублажавања нису изводљиве, исплативе или довољне. Конкретно, ЕСМП (а) идентификује и резимира све очекиване значајне негативне утицаје на животну средину (укључујући оне који се односе на аутохтоно становништво или принудно расељавање); (б) описује - са техничким подацима - сваку меру ублажавања, укључујући врсту утицаја на који се односи и услове под којима се примењује (нпр. континуирано, или у случају непредвиђених ситуација), заједно са пројектом, описом опреме и радним процедурама, ако је потребно; (ц) процењује потенцијалне утицаје ових мера на животну средину; и (д) ствара везу са свим другим плановима ублажавања (нпр. за принудно расељавање, аутохтоно становништво или културна добра) потребним за пројекат.

Мониторинг

Еколошки и социјални мониторинг током имплементације пројекта пружа информације о кључним еколошким аспектима пројекта, а посебно о утицајима пројекта на животну средину и ефикасности мера ублажавања. Ове информације омогућавају корисницима кредита и Банци да процене успех процеса ублажавања у оквиру надзора пројекта и омогућавају предузимање корективних мера када је то потребно. ЕСМП идентификује циљеве праћења и одређује врсту мониторинга, у вези са утицајима који су процењени у ЕСА извештају и мерама ублажавања описаним у ЕСМП. Конкретно, део ЕСМП који се односи на мониторинг садржи (а) специфичан опис и техничке податке о мерама праћења, укључујући параметре који се мере, методе које се користе, локације узимања узорака, учесталост мерења, границе детекције (где је то потребно) и дефиницију прагова који указују на потребу за корективним радњама; и (б) поступке праћења и извештавања како би се (i) обезбедило рано откривање услова који захтевају одређене мере ублажавања и (ii) доставиле информације о напретку и резултатима ублажавања.

Развој капацитета и обука

Да би подржао благовремену и ефикасну имплементацију еколошких компоненти пројекта и мера ублажавања, ЕСМП се ослања на процену дату у ЕА о постојању, улози и способности јединица за заштиту животне средине на лицу места, или на нивоу агенције и министарства. Ако је потребно, ЕСМП препоручује успостављање или проширење тих јединица и обуку особља, како би се омогућило спровођење препорука ЕА. Конкретно, ЕСМП даје специфичан опис институционалних аранжмана - ко је одговоран за спровођење мера за ублажавања и праћења (нпр. за рад, надзор, извршење, праћење имплементације, корективне мере, финансирање, извештавање и обуку особља). У циљу јачања капацитета за управљање заштитом животне средине у агенцијама надлежним за имплементацију, већина ЕМП обухватају једну или више следећих додатних тема: (а) програми техничке помоћи, (б) набавка опреме и материјала и (ц) организационе промене.

Распоред имплементације и процене трошкова

За сва три аспекта (ублажавања, праћења и јачања капацитета), ЕСМП даје (а) распоред имплементације мера које је неопходно спровести у оквиру пројекта, који приказује фазе и координацију са општим плановима имплементације пројекта; и (б) процену капиталних и

периодичних трошкова и изворе средстава за имплементацију ЕСМП. Ове бројке су такође интегрисане у табеле укупних трошкова пројекта.

Интеграција ЕСМП са Пројектом

Одлука корисника кредита да настави са пројектом и одлука Банке да га подржи, делимично су засноване на очекивању да ће ЕСМП бити ефикасно извршен. Сходно томе, Банка очекује да план садржи конкретан опис појединачних мера за ублажавање и праћење и расподеле институционалних одговорности, да мора да буде интегрисан у свеукупно планирање, структуру, буџет и имплементацију пројекта. Таква интеграција постиже се успостављањем ЕСМП у оквиру пројекта, тако да план може да добије финансирање и надзор заједно са осталим компонентама.

Плана за управљање стандардима заштите животне средине и друштвених стандарда

(потпројекат, локација, опис)

Еколошки и социјални елементи	Утицаји	Предложене мере ублажавања ¹	Институционална одговорност за ублажавање	Трошкови активности ублажавања ²
Период изградње				
<i>Физичко окружење</i>				
Земљиште				
Водни ресурси				
Квалитет ваздуха				
<i>Биолошко окружење</i>				
Фауна и флора				
<i>Друштвено окружење</i>				
Естетика и пејзаж				
Људске заједнице				
Саобраћај				
Аквизиција земљишта/расељење				
Губици прихода				
Здравље и безбедност				

¹Активности које захтевају финансијске трошкове треба да буду укључене у Предмер.

² Трошкове активности ублажавања дефинише извођач радова у релевантним ставкама у тендерској документацији.

Историјски и културни локалитети				
Безбедност и здравље особља и становништва Приступ услугама екосистема				
Управљање радом				
Период рада				
<i>Физичко окружење</i>				
Земљиште				
Водни ресурси				
Квалитет ваздуха				
<i>Биолошко окружење</i>				
Фауна и флора				
<i>Друштвено окружење</i>				
Естетика и пејзаж				
Људске заједнице				
Историјски и културни локалитети				
Безбедност и здравље особља и становништва Приступ услугама екосистема				

САДРЖАЈ ЕСМП КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

(Подносилац пријаве попуњава за Потпројекат)

ВАЖНА НАПОМЕНА: Имајте у виду да је дата ЕСМП контролна листа само пример, односно да даје опште смернице. Сваку ЕСМП контролну листу треба да сачини подносилац захтева у складу са специфичним еколошким и социјалним ризицима у одговарајућем сектору, и одговарајућим мерама ублажавања. ЕСМП контролне листе специфичне за локацију морају бити прилагођене свакој активности на потпројекту.

- А. Опште информације о потпројекту и локацији
 Б. Провера стандарда заштите животне средине и друштвених стандарда
 Ц. Мере ублажавања
 Д. План мониторинга

ДЕО А: ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ И ГРАДИЛИШТУ

ОПИС ГРАДИЛИШТА	
Назив градилишта	
Опис локације градилишта	Прилог 1: Мапа градилишта ☐ Д ☐ Н
Ко је власник земљишта?	
Опис географског, физичког, биолошког, геолошког, хидрографског и друштвено-економског контекста	
Локације и удаљености извора материјала, посебно агрегата, воде, камена?	
ЗАКОНСКИ ОКВИР	
Идентификовати националне и локалне прописе као и дозволе које се односе на пројектне активности	
ЈАВНА РАСПРАВА	
Идентификујте када/где се одвијао процес јавне расправе	
ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА	
Да ли ће доћи до јачања капацитета?	☐ Н или ☐ Д ако је одговор Да, Прилог 2 садржи програм јачања капацитета

ДЕО Б: ПРОВЕРА СТАНДАРДА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ДРУШТВЕНИХ СТАНДАРДА

ПРОВЕРА СТАНДАРДА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ / ДРУШТВЕНИХ СТАНДАРДА			
	Активност/Проблем	Статус	Активирани радње
Да ли ће активност на градилишту обухватити/укључити било шта од следећег?	А. Санација зграде	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак А у наставку
	Б. Новоградња	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак А у наставку
	Ц. Индивидуални систем за пречишћавање отпадних вода	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Б у наставку
	Д. Историјске зграде и насеља	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Ц у наставку
	Е. Стицање земљишта*	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Д у наставку
	Ф. Опасни или токсични материјали**	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Е у наставку

	Г. Утицаји на шуме и/или заштићена подручја наставку	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Ф у
	Х. Руковање/управљање медицинским отпадом наставку	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Г у
	И. Безбедност саобраћаја и пешака наставку	☐ Да ☐ Не	Погледајте одељак Х у
	Ј. Услуге екосистема ☐ Да ☐ Не		Погледајте одељак И у наставку
	К. Здравље и безбедност заједнице ☐ Да ☐ Не		Погледајте одељак Ј у наставку

41 Стицање земљишта подразумева расељавање људи, негативан утицај на средства за живот, узурпирање приватне имовине, земљиште које се купује/преноси и утиче на људе законите и/или незаконите станаре и/или људе који имају пословни простор (киоск) на земљишту које се стиче.

42 Токсични/опасни материјал обухвата, без ограничења, азбест, токсичне боје, штетне раствараче, уклањање оловне боје итд.

ДЕО Ц: МЕРЕ УБЛАЖАВАЊА

АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА МЕРА ЗА УБЛАЖАВАЊЕ
0. Општи услови	обавештења и безбедност радника	(а) Локални инспекторати за изградњу и животну средину и локалне заједнице обавештени су о предстојећим активностима (б) Јавност је обавештена о радовима путем одговарајућих обавештења у медијима и/или на јавно доступним локацијама (укључујући и локацију радова) (ц) Прибављене су све законом прописане дозволе за изградњу и/или санацију (д) Извођач радова формално је сагласан да ће се сви радови одвијати на безбедан и дисциплинован начин осмишљен тако да умањи утицај на околне становнике и животну средину. (е) ЛЗО радника ће бити у складу са међународном добром праксом (обавезни шлемови, по потреби маске и заштитне наочаре, појасеви и заштитне чизме) (ф) Одговарајуће ознаке на локацији обавештава раднике о кључним правилима и прописима којих се треба придржавати.
	Сексуално узнемиравање	а. Сачините и спроведите јасну и свеобухватну политику спречавања сексуалног узнемиравања, која дефинише забрањена понашања, механизме извештавања и дисциплинске акције. б. Организујте редовне и обавезне обуке о свести о сексуалном узнемиравању и превенцији за све запослене и извођаче радова. ц. Успоставите поверљиве механизме за пријављивање, попут телефонске линије или посебне адресе е-поште, како бисте подстакли жртве или сведоке да пријаве инциденте без страха од одмазде. д. Омогућите да се сви пријављени случајеви сексуалног узнемиравања истраже детаљно и без одлагања, и да се предузму одговарајуће мере за решавање проблема. е. Спровођење мера за заштиту приватности и поверљивости појединаца укључених у случајеве сексуалног узнемиравања. ф. Пружите услуге подршке и ресурсе за саветовање жртвама сексуалног узнемиравања. г. Подстакните културу поштовања и нулте толеранције на сексуално узнемиравање кроз кампање подизања свести, плакате и друге канале комуникације. х. Јасно саопштите последице вршења сексуалног узнемиравања, укључујући дисциплинске мере које се могу предузети. и. Редовно прегледајте и ажурирајте политику спречавања сексуалног узнемиравања и повезане процедуре, како бисте обезбедили њихову сталну ефикасност и усклађеност са најбољим праксама и локалним законима. ј. Негујте инклузивно радно окружење које пружа поштовање и промовише родну равноправност и различитост.
А. Општа и/или Изградња Активности	санација	
	Квалитет ваздуха	(а) Током унутрашњег рушења, изнад првог спрата ће се користити канали за отпад (б) Отпад од рушења чува се у контролисаном подручју и прска воденом маглом како би се смањила прашина од отпада (ц) Током пнеуматског бушења/рушења зида, прашина се сузбија сталним прскањем водом и/или постављањем заштитних паравана за праšину на локацији (д) Околина (тротоари, путеви) мора се држати чистом од отпада, како би се смањила прашина (е) На локацији је забрањено паљење грађевинског/отпадног материјала (ф) На локацијама је забрањено непотребно задржавање грађевинских возила
	Бука	(а) Грађевинска бука ће бити ограничена на временске периоде наведене у дозволи (б) Током рада поклопци мотора генератора, ваздушних компресора и друге механичке опреме на погон морају бити затворени, а опрема постављена што даље од стамбених подручја
	Квалитет воде	(а) На локацији морају бити успостављене одговарајуће мере за контролу ерозије и наноса, као што су нпр. бале сена и/или ограде за муљ, како би се спречило померање наноса са локације и стварање прекомерне замућености у оближњим потоцима и рекама.
	Управљање отпадом	(а) ПUTEви и локације за сакупљање и одлагање отпада биће идентификовани за све главне врсте отпада које се очекују услед активности рушења и изградње. (б) Отпад од изградње и рушења минералног порекла ће бити на лицу места сортиран и одвојен од општег отпада, органског, течног и хемијског отпада, и ускладиштен у одговарајућим контејнерима.

		(ц) Грађевински отпад ће прописно сакупљати и одлагати лиценцирани субјекти (д) Евиденција о одлагању отпада ће се чувати као доказ за правилно управљање у складу са пројектом. (е) Кад год је то могуће, извођач ће поново користити и рециклирати одговарајуће и одрживе материјале (осим азбеста)
Заштита здравља безбедности на раду	и	а. Спроведите свеобухватну процену ризика пре започињања било каквих грађевинских или санационих активности. б. Сачините и примените план управљања здрављем и безбедности за конкретну локацију. ц. Организујте адекватну обуку о безбедности свим радницима, укључујући специфичну обуку у вези са задацима које ће обављати. д. Обезбедите доступност и правилну употребу личне заштитне опреме (ЛЗО) за све раднике. е. Уведите систем за правовремену пријаву и решавање избегнутих незгода, инцидената и несрећа. ф. Редовно проверавајте и одржавајте грађевинску опрему и машине како бисте обезбедили њихов сигуран рад. г. Успоставите јасне комуникационе канале и процедуре за ширење информација о здрављу и безбедности свим радницима. х. Уведите мере за контролу опасних материја и обезбедите њихово прописно складиштење и одлагање. и. Промовишите културу безбедности кроз редовне безбедносне састанке, разговоре о безбедности на локацији и препознавање добрих безбедносних пракси. ј. Контролишите и извршите хармонизацију са здравственим и безбедносним прописима и безбедносним стандардима специфичним за потпројекат. к. Вршите редовне безбедносне провере и инспекције у циљу идентификавања потенцијалних опасности и неусаглашености. л. Успоставите процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама и обезбедите обуку за раднике о евакуацији и реаговању у ванредним ситуацијама. м. Обезбедите адекватне санитарне објекте, чисту воду за пиће и одговарајућа места за одмор радника. н. Спроведите мере за спречавање и решавање ризика повезаних са умором, као што су праћење радног времена и пружање одговарајућег периода одмора. о. Успоставите процедуре за идентификацију и решавање питања здравља на раду, укључујући редовне здравствене прегледе радника.
Б. Индивидуални систем за пречишћавање отпадних вода	Квалитет воде за	(а) Приступ руковању санитарним отпадом и отпадним водама са градилишта (инсталација или реконструкција) морају одобрити локалне власти (б) Пре испуштања у прихватне воде, отпадне воде из појединачних система отпадних вода морају се прерадити како би се испунили минимални критеријуми квалитета утврђени националним смерницама о квалитету отпадних вода и поступању са отпадним водама (ц) Вршиће се праћење нових система за прераду отпадних вода (пре/после) (д) Праћење грађевинских возила и машина вршиће се искључиво на за то одређеним местима где отицање неће загађивати природне површинске воде.
Ц. Историјске зграде и културно наслеђе	Културно наслеђе	(а) Ако је зграда проглашена за историјску грађевину, или се налази у близини такве грађевине, или се налази у проглашеном историјском кварту, морају се обавестити локалне самоуправе и од њих прибавити одобрења/дозволе за све грађевинске активности које су планиране и изводе се у складу са локалним и националним законодавством. (б) Потребно је обезбедити да се усвоје одредбе које ће омогућити да артефакти или друга могућа „случајна открића“ током ископавања или изградње буду пријављени и регистровани, да се контактирају одговорна лица и да се радови одложе или модификују у складу са тим открићима.
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА МЕРА ЗА УБЛАЖАВАЊЕ

Д. Стицање земљишта	Критеријуми коришћења земљишта	(а) Земљиште не сме бити стечено без дозволе (б) Земљиште се може купити или закупити на основу споразума воља продавца и купца (д) Радови ће користити упражњено државно земљиште, вршити се у оквиру постојећег обима пројекта, или поштовати право пролаза или службености
Е. Токсични материјали	Управљање азбестом	(а) Ако се азбест налази на локацији пројекта, мора бити јасно означен као опасни материјал (б) Када је то могуће, азбест ће на одговарајући начин бити локализован и запечаћен како би се смањила изложеност (ц) Пре уклањања (ако је потребно уклањање), азбест ће бити третиран средством за влажење, како би се смањила азбестна прашина (д) Руковање и одлагање азбеста врше квалификовани и искусни професионалци (е) Ако се азбестни материјал привремено складишти, отпад треба безбедно затворити у херметички затворен систем и на одговарајући начин означити. Безбедносне мере ће бити предузете у случају неовлашћеног уклањања са локације. (ф) Уклоњени азбест се неће поново користити
	Управљање токсичним/опасним отпадом	(а) За привремено складиштење свих опасних или токсичних материја на локацији користе се безбедни контејнери означени подацима о саставу, својствима и информацијама о руковању (б) Посуде са опасним материјама постављају се у непропусни контејнер како би се спречило просипање и испирање (ц) Отпад ће превозити посебно лиценцирани превозници и одлагати у лиценцираном објекту. (д) Боје са токсичним састојцима или растварачи или боје на бази олова неће се користити
Ф. Захваћене шуме, мочваре и/или заштићене области	Заштита	(а) Сва призната природна станишта, мочварна и заштићена подручја у непосредној близини активности неће бити оштећена или експлоатисана, особљу ће бити строго забрањен лов, сакупљање, сеча или друге штетне активности. (б) Биће спроведено истраживање и попис великих стабала у близини грађевинске делатности, велика стабла ће бити означена и ограђена, заштићен њихов коренски систем и спречено оштећење дрвећа (ц) Суседна мочварна подручја и потоци морају бити заштићени од отицања са градилишта одговарајућом функцијом контроле ерозије и наноса, које обухватају, без ограничења, бале сена и оgrade за муљ (д) Неће бити нелиценцираних материјалних ровова, каменолома или депонија отпада у суседним подручјима, посебно не у заштићеним подручјима.
Г. Одлагање медицинског отпада	Инфраструктура за управљање медицинским отпадом	(а) У складу са националним прописима, извођач ће обезбедити да новоизграђене и/или саниране здравствене установе садрже одговарајућу инфраструктуру за руковање и одлагање медицинског отпада; то подразумева, без ограничења: <ul style="list-style-type: none"> • Посебне објекте за разврстан медицински отпад (укључујући заправљене инструменте, „оштар отпад“ и људско ткиво или течности) • одвојено од места за одлагање другог отпада; и • На локацији се налазе одговарајућа складишта медицинског отпада; и • Ако активност подразумева третман који се врши у објекту, одговарајуће могућности одлагања су успостављене и у примени

<p>X Саобраћај и безбедност пешака</p>	<p>Директне или индиректне опасности по јавни саобраћај и пешаке услед грађевинских активности</p>	<p>(а) У складу са националним прописима, извођач ће обезбедити да градилиште буде прописно обезбеђено, а саобраћај повезан са изградњом регулисан. То подразумева, али није ограничено на</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознаке, знакове упозорења, баријере и преусмеравање саобраћаја: градилиште ће бити јасно видљиво, а јавност упозорена на све потенцијалне опасности • Систем управљања саобраћајем и обука особља, посебно за приступ локацији и густ саобраћај у близини градилишта. <p>Обезбеђивање сигурних пролаза и прелаза за пешаке где се омета грађевински саобраћај.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прилагођавање радног времена локалним обрасцима саобраћаја, нпр. избегавање већих транспортних активности током шпица или времена кретања стоке • Активно управљање саобраћајем о стране обученог и видљивог особља на локацији, ако је потребно за безбедан и погодан пролаз за јавност. • Обезбеђивање сигурног и сталног приступа канцеларијским објектима, продавницама и становима током реновирања, ако зграде
<p>II Активности које могу да утичу на услуге екосистема</p>	<p>а) Услуге снабдевања (нпр. храна, вода, дрво)</p> <p>б) Регулационе услуге (нпр. регулација климе, пречишћавање воде)</p> <p>ц) Културне услуге (нпр. рекреација, духовна вредност)</p> <p>д) Услуге подршке (нпр. промет хранљивих материја, формирање гла)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Имплементирајте одрживе праксе у пољопривреди и шумарству, како би се смањило утицај на храну и дрвне ресурсе. • Успоставите стратегије управљања водама како би се обезбедила одржива употреба и заштита извора воде. • Укључите се у иницијативе за пошумљавање и обнову шума, како би обновили и унапредили дрвне ресурсе. • Примените мере за смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и ублажавање утицаја климатских промена. • Заштитите и обновите природна станишта како бисте поспешили биодиверзитет и промовисали природну регулацију климе. • Примените одрживе праксе управљања земљиштем ради заштите извора воде и побољшања процеса пречишћавања воде • Израдите рекреативне садржаје и програме који промовишу одрживо коришћење природних ресурса и културног наслеђа. • Сарађујте се са локалним заједницама у циљу идентификације и заштите културно значајних локација и праксе. • Омогућите едукативне кампање и кампање за подизање свести, у циљу промоције разумевања и уважавања културних вредности и наслеђа

J. Активности које могу утицати на здравље и безбедност заједнице	Ангажовање, спремност и реакција заједнице	<p>а. Спроведите основне процене здравствених и безбедносних услова заједнице пре покретања пројекта, како би се установила референтна вредност за праћење и евалуацију.</p> <p>б. Спроведите План управљања здрављем и безбедношћу у заједници, који описује специфичне мере за решавање потенцијалних ризика и промовише добробит околних заједница.</p> <p>ц. Успоставите ефикасне канале комуникације са локалном заједницом, како бисте разменили релевантне информације о здрављу и безбедности и решили евентуалне проблеме или жалбе.</p> <p>д. Редовно пратите квалитет ваздуха и воде како бисте обезбедили усклађеност са релевантним стандардима и идентификовали потенцијалне ризике или загађиваче.</p> <p>е. Спроведите мере за смањење буке, прашине и других утицаја на животну средину, који могу утицати на здравље и добробит оближње заједнице.</p> <p>ф. Израдите и спроведите планове и процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама у циљу решавања потенцијалних инцидената или несрећа које могу утицати на заједницу.</p> <p>г. Обезбедите обуку пројектног особља о ангажовању заједнице, укључујући разумевање и поштовање локалних обичаја, културе и динамике заједнице.</p> <p>х. Сарађујте са локалним здравственим органима и пружаоцима услуга како бисте побољшали приступ здравственим услугама за заједницу.</p> <p>и. Спроведите кампање за подизање свести о темама као што су превенција болести, хигијенске праксе и безбедни услови живота.</p> <p>ј. Спроведите мере за смањење поремећаја у услугама, инфраструктури и свакодневним активностима у заједници током имплементације пројекта.</p> <p>к. Успоставите механизме за повратне информације из заједнице, поступање са жалбама и решавање забринутости заједнице у вези здравља и безбедности.</p> <p>л. Редовно пратите и оцењујте ефикасност мера ублажавања и вршите неопходна прилагођавања на основу повратних информација и потреба заједнице.</p>
--	--	---

ДЕО Д: ПЛАН МОНИТОРИНГА

Активност	Шта (је параметар који се прати?)	Где (је параметар који се прати?)	Како (је параметар који се прати?)	Када (Дефинишите учесталост /или континуирано?)	Зашто (се прати?)	Ко (је одговоран за праћење?)
1. Врста активности						
2. Врста активности						
3. Врста активности						

ПРИМЕР ПЛАНА ЕКОЛОШКОГ И СОЦИЈАЛНОГ МОНИТОРИНГА ЗА ИЗГРАДЊУ/САНАЦИЈУ МАЛИХ РАЗМЕРА У ОКВИРУ ОДАБРАНИХ ПОТПРОЈЕКТА

ФАЗА	ШТА је параметар који се прати?	ГДЕ је параметар који се прати?	КАКО се параметар прати??	КАДА се параметар прати? (учесталост)?	ЗАШТО се параметар прати?	ТРОШКОВИ	ОДГОВОРНОСТ
Пројектовање	Имплементација ЕСМП смерница (ПРЕПОРУКЕ)	Пројекат за изградњу реконструкцију и адаптација.	Преглед елабората пројекта адаптације	Претходно одобрење за изградњу као део програма праћења пројекта.	Препоручује се због националног законодавства које захтева грађевинску дозволу.	Требало би да буде део Пројекта	ЦЕП Пројектант, Извођач радова

ФАЗА	ШТА је параметар који се прати?	ГДЕ је параметар који се прати?	КАКО се параметар прати??	КАДА се параметар прати? (учесталост)?	ЗАШТО се параметар прати?	ТРОШКОВИ	ОДГОВОРНОСТ
Изградња	Параметри дати у грађевинској дозволи - сви посебни услови изградње издати од стране различитих тела	Главна пројектна документација	Део редовне инспекције од стране Одбора за заштиту животне средине (ЦЕП) и грађевинске инспекције	Током изградње и пре издавања дозволе за рад	Редовна ревизија прописана Законом, и ако су ЦЕП или грађевинска инспекција примили евентуалне жалбе од грађана.	Укључено у фазу изградње, трошкови Извођача радова	Специјалиста ПМУ за еколошка и социјална питања, инспекторат ЦЕП и Грађевинска инспекција
	Управљање грађевинским отпадом (укључујући опасан отпад)	Праћења документација за отпад, која је достављена надлежном комуналном предузећу	Део редовне инспекције од стране ЦЕП-а и грађевинске инспекције	Након извештаја о управљању отпадом	Потребно у складу са прописима који се односе на отпад	Расходи ЦЕП-а и Грађевинске инспекције и мали трошкови за Извођача	Специјалиста ПМУ за еколошка и социјална питања, инспекторат ЦЕП и Грађевинска инспекција

ФАЗА	ШТА је параметар који се прати?	ГДЕ се параметар прати?	КАКО се параметар прати??	КАДА се параметар прати? (учесталост)?	ЗАШТО се параметар прати?	ТРОШКОВИ	ОДГОВОРНОСТ
	Културно наслеђе - „случајна открића“ до којих дође током ископавања или изградње. Ако је зграда проглашена за историјску грађевину, или се налази у близини такве грађевине, или се налази у проглашеном историјском кварту, за таква открића.	Морају се обавестити локалне самоуправе и од њих прибавити одобрења/дозволе за све грађевинске активности које су планиране и изводе се у складу са локалним и националним законодавством.	Део редовне инспекције од стране ЦЕП-а и грађевинске инспекције	Током изградње, као део програма праћења пројекта.	Потребно је обезбедити да се усвоје одредбе које ће омогућити да артефакти или друга могућа „случајна открића“ током ископавања или изградње буду пријављени и регистровани, да се контактирају одговорна лица и да се радови одложе или модификују у складу са тим открићима.	Трошкови превоза за извођача	Филијале НСИФТ/ПМУ
	Заштита здравља и безбедности на раду	Грађевинске површине и објекти на локацији	Вршите редовне безбедносне инспекције, организујте обуку о безбедности и контролишите поштовање безбедносних протокола	Континуирано праћење током трајања пројекта	Да би се обезбедила добробит и безбедност радника, смањиле несреће и поштовали законски захтеви	Предвидите у буџету пројекта трошкове за обуку о безбедности, инспекције и неопходну заштитну опрему	Именовани службеник за безбедност пројекта или наменски тим за безбедност

	Сексуално узнемиравање	Локација пројекта, канцеларије и сваки сличан смештај	Спроведите снажну политику спречавања сексуалног узнемиравања, спроведите обуку за подизање свести, успоставите механизме извештавања и истражите пријављене инциденте	Током трајања пројекта, са редовним обукама и сталним извештавањем	Да бисте створили радно окружење које пружа сигурност и поштовање, спречава инциденте сексуалног узнемиравања и одмах решава све пријављене случајеве	Издвојте ресурсе за развој политике, обуку и истрагу, по потреби	Одељење за људске ресурсе или именовани координатор за решавање питања сексуалног узнемиравања
	Здравље и безбедност заједнице	Околне заједнице у близини локације пројекта	Спроведите полазну процену здравственог стања, пратите квалитет ваздуха и воде и сарађујте са локалним здравственим органима	Пре покретања пројекта и периодично током изградње	Идентификујте и ублажите потенцијалне здравствене ризике за околне заједнице и обезбедите поштовање здравствених и безбедносних прописа	Предвидите трошкове за процене здравственог стања, опрему за праћење и активности ангажовања заједнице	Пројектни тим за здравље и безбедност, у координацији са локалним здравственим органима
	Услуге екосистема	Локација пројекта и околни екосистеми	Извршите полазне процене услуга екосистема, пратите кључне показатеље и успоставите механизме за очување биодиверзитета и враћање екосистема у претходно стање	Пре покретања пројекта, током изградње	Да бисмо разумели утицаје пројекта на услуге екосистема, идентификовали потенцијалне ризике и спровели мере за заштиту и обнављање погођених екосистема	Предвидите трошкове за процене, опрему за праћење, активности очувања и иницијативе за враћање у претходно стање	Тим за управљање животном средином, у сарадњи са релевантним стручњацима и заинтересованим странама

	Приступ земљишту	Локација пројекта и захваћено подручје	Спроведите премер земљишта, сарађујте са локалним власницима земљишта и заједницама и успоставите жалбене механизме за питања која се односе на земљиште	Пре покретања пројекта и током изградње	Да бисте обезбедили правичну надокнаду, спречили земљишне спорове и решили све жалбе у вези са куповином или употребом земљишта	Предвидите трошкове за премер земљишта, процену земљишта, надокнаду и успостављање жалбеног механизма	Пројектни тим за набавку земљишта и пресељење, у координацији са надлежним органима и представницима заједнице
Рад	Управљање отпадом	На основу пратећих докумената за отпад, који се подносе ЦЕП-у	Извештаји за ЦЕП	Након извештавања ЦЕП-а о управљању отпадом	Треба пратити у складу са прописима о управљању отпадом.	Трошкови корисника пројекта и ЦЕП	Корисник пројекта, надлежно комунално предузеће и ЦЕП
	Заштита здравља и безбедности на раду	Пословне просторије, објекти и радна места	Вршите редовне безбедносне инспекције, организујте сталну обуку о безбедности и контролишите поштовање безбедносних протокола	Континуирано праћење током оперативне фазе	Да би се обезбедила добробит и безбедност радника, смањиле несреће и поштовали прописи из области безбедности и заштите здравља на раду	У пословном буџету предвидите трошкове за сталну обуку о безбедности, инспекције и неопходну заштитну опрему	Именовани службеник за безбедност пројекта или наменски тим за безбедност
	Сексуално узнемиравање	Пословне просторије, канцеларије и смештај	Промените снажну политику спречавања сексуалног узнемиравања, обезбедите сталну обуку за подизање свести и обезбедите примену механизма за пријављивање	Континуирано праћење током оперативне фазе, са редовним обукама и сталним извештавањем	У циљу одржавања радног окружења које пружа сигурност и поштовање, спречава инциденте сексуалног узнемиравања и одмах решава све пријављене случајеве	Издвојте ресурсе за спровођење политике, обуку и истрагу, по потреби	Одељење за људске ресурсе или именовани координатор за решавање питања сексуалног узнемиравања

	Здравље и безбедност заједнице	Околне заједнице захваћене активностима пројекта	Пратите квалитет ваздуха и воде, извршите процену здравственог стања и сарађујте са локалним здравственим органима	Периодично током оперативне фазе, на основу унапред одређених распореда праћења	Како би се извршила процена потенцијалних здравствених ризика за оближње заједнице, решила сва нова питања и обезбедило поштовање здравствених и безбедносних прописа	Предвидите трошкове за процену здравственог стања, опрему за праћење и активности ангажовања заједнице	Пројектни тим за здравље и безбедност, у координацији са локалним здравственим органима
	Услуге екосистема	Локација пројекта и околни екосистеми захваћени оперативним активностима	Пратите кључне показатеље здравља екосистема, процените ефикасност мера очувања и укључите се у адаптивне праксе управљања	Периодично током оперативне фазе, на основу унапред одређених распореда праћења	Да би се проценили тренутни утицај пројекта на услуге екосистема, прецизирани мере ублажавања и обезбедили дугорочну одрживост	Предвидите трошкове за опрему за праћење, еколошке процене, активности очувања и поступке адаптивног управљања	Тим за управљање животном средином, у сарадњи са релевантним стручњацима и заинтересованим странама
	Приступ земљишту	Пословна подручја и земљиште захваћено пројектом	Пратите коришћење земљишта и права на земљишту, сарађујте са локалним власницима земљишта и заједницама и решите све жалбе у вези са земљиштем	Континуирано пратите питања која се односе на земљиште током оперативне фазе, са фокусом на хитно решавање жалби	Како бисте обезбедили поштено и одговорно коришћење земљишта, спречили спорове и решили било какве недоумице или тужбе у вези са приступом или коришћењем земљишта	Предвидите трошкове за континуирано праћење земљишта, активности ангажовања и механизме решавања жалби	Пројектни тим за управљање земљиштем и ангажовање заједнице, у координацији са надлежним органима и представницима заједнице.

ДЕО 2: ПРОВЕРА СТАНДАРДА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ДРУШТВЕНИХ СТАНДАРДА		
АКТИВНОСТ	ЕКОЛОШКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА/ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА МЕРА ЗА УБЛАЖАВАЊЕ
А. Мобилизација извођача радова (Општи услови)	Обавештавање и безбедност радника	<ul style="list-style-type: none"> • Локални инспекторати за изградњу и животну средину и локалне заједнице обавештени су о предстојећим активностима • Јавност је обавештена о радовима путем одговарајућих обавештења у медијима и/или на јавно доступним локацијама (укључујући локацију радова) • Прибављене су све законом прописане дозволе за изградњу и/или санацију • Сви радови ће се одвијати на безбедан и дисциплинован начин осмишљен тако да умањи утицај на околне становнике и животну средину. • ЛЗО радника ће бити у складу са међународном добром праксом (обавезни шлемови, по потреби маске и заштитне наочаре, појасеви и заштитне чизме) • Одговарајуће ознаке на локацији обавештава раднике о кључним правилима и прописима којих се треба придржавати.

	Сексуално узнемиравање	<p>Да ли постоји јасна и свеобухватна политика спречавања сексуалног узнемиравања, која дефинише забрањена понашања, механизме извештавања и дисциплинске акције?</p> <p>Да ли се спроводе редовне и обавезне обуке о свести о сексуалном узнемиравању и превенцији за све запослене и извођаче радова?</p> <p>Да ли постоји поверљив механизам за пријављивање, попут телефонске линије или посебне адресе е-поште, како би се подстакле жртве или сведоци да пријаве инциденте без страха од одмазде?</p> <p>Да ли су сви пријављени случајеви сексуалног узнемиравања детаљно и без одлагања истражени, и да ли су предузете одговарајуће мере за решавање проблема?</p> <p>Да ли се спроводе мере за заштиту приватности и поверљивости појединаца укључених у случајеве сексуалног узнемиравања?</p> <p>Да ли су на располагању услуге подршке и ресурси за саветовање жртвама сексуалног узнемиравања?</p> <p>Да ли се користе кампање за подизање свести, плакати или други канали комуникације за неговање културе поштовања и нулте толеранције на сексуално узнемиравање?</p> <p>Да ли постоји јасна комуникација о последицама вршења сексуалног узнемиравања, укључујући дисциплинске мере које могу бити предузете?</p> <p>Да ли се политика спречавања сексуалног узнемиравања и повезане процедуре редовно прегледају и ажурирају како би се обезбедила њихова стална ефикасност и усклађеност са најбољим праксама и локалним законима?</p> <p>Да ли се улажу напори у циљу неговања инклузивног радног окружења које пружа поштовање и промовише родну равноправност и различитост?</p>
Б. Санација и/или грађевинске активности (грађевински радови)	Квалитет ваздуха	<ul style="list-style-type: none"> • Држите отпад од рушења у контролисаном подручју и прскајте воденом маглом како бисте смањили праšину од отпада • Током пнеуматског бушења/рушења зида, спречите подизање праšине сталним прскањем водом и/или постављањем заштитних паравана за праšину на локацији • Околина (тротоари, путеви) мора се држати чистом од отпада, како би се смањила прашина • На локацији је забрањено паљење грађевинског/отпадног материјала • На локацијама је забрањено непотребно задржавање грађевинских возила

	Бука	<p>Е. Грађевинска бука ће бити ограничена на временске периоде наведене у дозволи</p> <p>Ф. Током рада поклопци мотора генератора, ваздушних компресора и друге механичке опреме на погон морају бити затворени, а опрема постављена што даље од стамбених подручја</p>
	Управљање отпадом	<ul style="list-style-type: none"> • Путеви и локације за сакупљање и одлагање отпада биће идентификовани за све главне врсте отпада које се очекују услед активности рушења и изградње. • Отпад од изградње и рушења минералног порекла ће бити на лицу места сортиран и одвојен од општег отпада, органског, течног и хемијског отпада, и ускладиштен у одговарајућим контејнерима. • Грађевински отпад ће прописно сакупљати и одлагати лиценцирани субјекти • Евиденција о одлагању отпада ће се чувати као доказ за правилно управљање у складу са пројектом. • Кад год је то могуће, извођач ће поново користити и рециклирати одговарајуће и одрживе материјале (осим азбеста)

	<p>Заштита здравља и безбедности на раду</p>	<p>Да ли спроводите свеобухватну процену ризика пре започињања било каквих грађевинских или санационих активности?</p> <p>Да ли је сачињен и примењен план управљања здрављем и безбедности за конкретну локацију?</p> <p>Да ли је за раднике организована адекватна обука о безбедности, укључујући специфичну обуку у вези са задацима које ће обављати?</p> <p>Да ли је лична заштитна опрема (ЛЗО) доступна свим радницима и да ли се правилно користи?</p> <p>Да ли је уведен систем за правовремену пријаву и решавање избегнутих незгода, инцидената и несрећа.</p> <p>Да ли се врше редовне инспекције ради одржавања безбедности грађевинске опреме и машина?</p> <p>Да ли су успостављени јасни комуникациони канали и процедуре за ширење информација о здрављу и безбедности свим радницима?</p> <p>Да ли се спроводе мере за контролу опасних материја, које обезбеђују правилно складиштење и одлагање?</p> <p>Да ли се промовише култура безбедности кроз редовне безбедносне састанке, разговоре о безбедности на локацији и препознавање добрих безбедносних пракси?</p> <p>Да ли се контролише и врши хармонизација са здравственим и безбедносним прописима и безбедносним стандардима специфичним за потпројекат?</p> <p>Да ли се врше редовне безбедносне провере и инспекције у циљу идентификовања потенцијалних опасности и неусаглашености?</p> <p>Да ли су успостављене процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама и организована обука за раднике о евакуацији и реаговању у ванредним ситуацијама?</p> <p>Да ли су радницима обезбеђени адекватни санитарни објекти, чиста вода за пиће и одговарајућа места за одмор?</p> <p>Да ли су спроведене мере за спречавање и решавање ризика повезаних са умором, као што су праћење радног времена и пружање одговарајућег периода одмора?</p> <p>Да ли су успостављене процедуре за идентификацију и решавање питања здравља на раду, укључујући редовне здравствене прегледе радника?</p>
--	--	--

Ц. Употребљене воде	Квалитет воде	<ul style="list-style-type: none"> • На локацији морају бити успостављене одговарајуће мере за контролу ерозије и наноса, као што су нпр. бале сена и/или ограде за муљ, како би се спречило померање наноса са локације и стварање прекомерне замућености у оближњим потоцима и рекама. • Приступ руковању санитарним отпадом и отпадним водама са градилишта (инсталација или реконструкција) морају одобрити локалне власти • Пре испуштања у прихватне воде, отпадне воде из појединачних система отпадних вода морају се прерадити како би се испунили минимални критеријуми квалитета утврђени националним смерницама о испуштању у водотекове/канале без посебног таложења у бранама (базенима) и без проласка кроз посебне шљунчане филтере и друге третмане отпадних вода • Вршиће се праћење нових система за прераду отпадних вода (пре/после) • Активности извођача радова морају се извршити на начин да се спречи да случајно просипање
Д. Културно наслеђе Случајна открића	Културно наслеђе	<p>Ако се током ископавања или изградње наиђе на било какве уметничке предмете или друга археолошка „случајна открића“, радне активности ће бити заустављене, предмети пријављени и регистровани, и контактирана одговорна лица у Министарству културе. До наставка радова долази искључиво након одобрења одговорних лица.</p>
Е. Токсични материјали/супстанце	Управљање азбестом	<ul style="list-style-type: none"> • Ако се азбест налази на локацији пројекта, мора бити јасно означен као опасни материјал • Када је то могуће, азбест ће на одговарајући начин бити локализован и запечаћен како би се смањила изложеност • Пре уклањања (ако је потребно уклањање), азбест ће бити третиран средством за влажење, како би се смањила азбестна прашина • Руковање и одлагање азбеста врше квалификовани и искусни професионалци • Ако се азбестни материјал привремено складишти, отпад треба безбедно затворити у херметички затворен систем и на одговарајући начин означити. • Уклоњени азбест се неће поново користити

	Управљање токсичним/опасним отпадом	<ul style="list-style-type: none"> • За привремено складиштење свих опасних или токсичних материја на локацији користе се безбедни контејнери означени подацима о саставу, својствима и информацијама о руковању • Посуде са опасним материјама постављају се у непропусни контејнер како би се спречило просипање и испирање • Отпад ће превозити посебно лиценцирани превозници и одлагати у лиценцираном објекту. • Боје са токсичним састојцима или растварачи или боје на бази олова неће се користити
	Уљне материје/отпад	<ul style="list-style-type: none"> • Аутоперионице и места за сервис механизма и машина морају бити опремљени сабирницама и сакупљачима уља и бензина; • Коришћено уље и техничке течности треба пресути у контејнере, а затим послати на даљи третман; • Спречите цурење нафтних деривата током транспорта; • Сав уљани отпад радног материјала за одржавање треба да се сакупи и чува у посебно одређеном простору са редовним чишћењем по утврђеном редоследу.
	Полихлоровани бифенили (ПЦБ)	<ul style="list-style-type: none"> • Користи се само стаклене боце за узимање узорака уља; • Да бисте спречили ПЦБ да дође у контакт са кожом, користите непропусне заштитне рукавице. • Носите заштитне наочаре да заштитите очи од могућег прскања уља; • Узорак треба узети помоћу одводне славине која се налази на дну трансформатора; • Будући да током теста за идентификацију хлора постоји ризик од случајног формирања и ослобађања високо токсичних диоксида, овај поступак врше искључиво искусни хемичари у лабораторији.

<p>Ф. Демонтажа/инсталирање старе/нове опреме и извођење земљаних радова</p>	<p>Рад дизалица/багера/булдожера</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Неопходно је стриктно поштовање постојећих националних прописа у вези са спровођењем ових активности; • Радови у близини надземних електричних водова под напоном треба да се изводе под надзором електричара; • Дизалице треба поставити и фиксирати у стабилном положају, како би се спречило њихово превртање или спонтано померање под дејством сопствене тежине и рада мотора. • За механизовано управљање земљаним радовима потребно је проверити употребљивост машина, доступност њихових ограда и уређаја за заштиту. Рад на неисправним машинама није дозвољен; • Да би се спречиле повреде, особље које ради на дизалицама и булдожерима треба да буде упознато и да стриктно поштује сва правила заштите на раду током рада релевантних машина; • Радницима који раде на машинама треба обезбедити упутства која садрже следеће: (а) Упутство за контролу машине и бригу о радном месту; (б) Захтеве у вези заштите на раду; (ц) Смернице сигналног система; (д) Максимална оптерећења и брзине машина; (е) Мере које мора предузети радник у случају несреће или квара машина. • Управљање машинама дозвољено је искључиво лицима која су посебно обучена и имају сертификат о оспособљености за управљање машинама. • Основни захтеви за рад кранова и булдожера су следећи: (а) сви ротирајући делови машина - зупчаници, ланци и привремени преносници, вентилатори, замајци итд. морају бити ограђени кућиштем. Забрањено је укључивање механизма без ограда; (б) Забрањено је испитивање, подешавање, затезање вијака, подмазивање и превентивно одржавање опреме током њеног рада; и (ц) На просторима у којима ове машине раде није дозвољено извођење било каквих других радова и боравак људи. Ако у експлоатацији земљишта наиђе на велико камење, пањеве или друге предмете, машина мора да се заустави и да се уклоне предмети који могу да изазову незгоду.
	<p>Активности заваривања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Стриктно поштовање постојећих националних прописа у вези са спровођењем ових активности; • Особље треба да има заштитну опрему, гумене рукавице, специјалне чизме, као и специјалне шлемове. • Пре почетка заваривања, сви радници морају да положе курс за обуку о безбедности на раду. • Користите заштитну опрему која подразумева најмање: (а) маску за дисање/заваривање; (б) Заштитну одећу: Површина коже мора бити покривена како би се заштитила од растопљеног метала и варница. То подразумева: Кошуље дугих рукава; Панталоне које покривају врхове ципела; Рукавице; Ципеле или

		<p>чизме; (ц) Уређаје за заштиту очију од повреда нанетих отпадом и од утицаја ултраљубичастог светла; (д) Шлемови.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заштита од пожара: припремите и користите апарате за гашење, као и песак и воду.
	Демонтажа/инсталирање електричне опреме	<ul style="list-style-type: none"> • Стриктно поштовање постојећих националних прописа у вези са спровођењем ових активности; • Вршење рутинске инспекције машина и опреме у циљу решавања проблема и придржавања распореда поправке; • Омогућите обуку и инструкције о сигурним методама и техникама рада за раднике који се баве одржавањем машина, алата и опреме; • Забрањено је: дистрибуција неисправних или непроверених алата за обављање послова, као и остављање механичких алата који нису у употреби прикључених на електричну мрежу или цевовод за компримовани ваздух; повлачење и савијање каблова и цева за ваздух; полагање каблова и цева тако да се секу са жичаном ужади, електричним кабловима, руковање ротирајућим елементима ручних алата на електрични погон.
Г. Активности које могу да утичу на услуге екосистема	<p>а) Услуге снабдевања (нпр. храна, вода, дрво)</p> <p>б) Регулационе услуге (нпр. регулација климе, пречишћавање воде)</p> <p>ц) Културне услуге (нпр. рекреација, духовна вредност)</p> <p>д) Услуге подршке (нпр. промет хранљивих материја, формирање тла)</p>	<p>Да ли се примењују одрживе праксе у пољопривреди и шумарству, како би се смањило утицај на храну и дрвне ресурсе?</p> <p>Да ли су успостављене стратегије управљања водама како би се обезбедила одржива употреба и заштита извора воде?</p> <p>Да ли се покрећу иницијативе за пошумљавање и обнову шума, како би се обновили и унапредили дрвни ресурси?</p> <p>Да ли се примењују мере за смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и ублажавање утицаја климатских промена?</p> <p>Да ли су заштићена и обновљена природна станишта како би се поспешило биодиверзитет и промовисала природна регулација климе?</p> <p>Да ли се примењују одрживе праксе управљања земљиштем ради заштите извора воде и побољшања поступка пречишћавања воде?</p> <p>Да ли су израђени рекреативни садржаји и програми који промовишу одрживо коришћење природних ресурса и културног наслеђа?</p> <p>Да ли сарађујете се са локалним заједницама у циљу идентификације и заштите културно значајних локација и праксе?</p> <p>Да ли су омогућене едукативне кампање и кампање за подизање свести, у циљу промоције разумевања и уважавања културних вредности и наслеђа?</p> <p>Да ли се примењују одрживе пољопривредне праксе које промовишу размену хранљивих материја и</p>

		<p>очување тла? Да ли се врши редовно праћење тла и спроводе мере за контролу ерозије ради заштите квалитета тла и процеса формирања? Да ли се промовише одрживо планирање коришћења земљишта како би се смањило утицај на пратеће услуге и обезбедила дугорочна еколошка отпорност?</p>
Х. Активности које могу утицати на здравље и безбедност заједнице	Ангажовање, спремност и реакција заједнице	<p>Да ли су спроведене основне процене здравствених и безбедносних услова заједнице пре покретања пројекта, како би се установила референтна вредност за праћење и евалуацију? Да ли је израђен и спроведен План управљања здрављем и безбедношћу у заједници, који описује специфичне мере за решавање потенцијалних ризика и промовише добробит околних заједница? Да ли су успостављени ефикасни канали комуникације са локалном заједницом, како бисте разменили релевантне информације о здрављу и безбедности и решили евентуалне проблеме или жалбе? Да ли се редовно прати квалитет ваздуха и воде како бисте обезбедили усклађеност са релевантним стандардима и идентификовали потенцијалне ризике или загађиваче? Да ли се спроводе мере за смањење буке, прашине и других утицаја на животну средину, који могу утицати на здравље и добробит оближње заједнице? Да ли су израђени и спроведени планови и процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама у циљу решавања потенцијалних инцидената или несрећа које могу утицати на заједницу? Да ли је обезбеђена обука за пројектно особље о ангажовању заједнице, укључујући разумевање и поштовање локалних обичаја, културе и динамике заједнице. Да ли је успостављена сарадња са локалним здравственим органима и пружаоцима услуга како би се побољшао приступ здравственим услугама за заједницу? Да ли се спроводе кампање за подизање свести о темама као што су превенција болести, хигијенске праксе и безбедни услови живота? Да ли се спроведе мере за смањење поремећаја у услугама, инфраструктури и свакодневним активностима у заједници током имплементације пројекта? Да ли су успостављени механизми за повратне информације из заједнице, поступање са жалбама и решавање забринутости заједнице у вези здравља и безбедности? Да ли се редовно прати и оцењује ефикасност мера ублажавања и врше неопходна прилагођавања на основу повратних информација и потреба заједнице које се стално развијају? Да ли се негује партнерство са локалним организацијама, лидерима заједнице и другим заинтересованим странама, ради промовисања иницијатива за здравље и безбедност у заједници?</p>

Фаза/пројектна активност	Шта (је параметар који се прати?)	Где (је параметар који се прати?)	Како (је параметар који се прати?)	Када (дефинишите фреквенцију/или континуирано?)	Зашто (се параметар прати?)	Трошкови (ако нису укључени у буџет пројекта)	Ко (је одговоран за праћење?)
Током имплементације пројекта							
Испитивање уља трансформатора на ПЦБ	Присуство хлора/безбедносна правила испитивања ПЦБ	На станицама узимање узорака из трансформатора и тестирање у лабораторији	Коришћење Белстиен методе	Једном на почетку реализације пројекта	Избегавање утицаја на здравље	Покрива ПМТ МПВШ	ПМТ МПВШ Одељење за заштиту животне средине
Грађевински радови (изградња/ санација)	Параметри дати у грађевинској дозволи - сви посебни услови изградње издати од стране различитих тела	Пројектна документација, Грађевинске дозволе	Део редовне инспекције од стране ПМТ МПШВ	Током изградње и пре издавања дозволе за рад	Редовна ревизија прописана грађевинским дозволом	како би се обезбедила усклађеност са националним прописима и еколошким захтевима из ЕМП. Укључено у трошкове Извођача радова	Надзор ПМТ МПВШ Надзорни орган и специјалиста за социјална питања
	Квалитет ваздуха и бука	На градилишту	Визуелно	Током фазе изградње	Да би се избегло загађење животне средине и утицаји на здравље радника	Трошкови ПМЦ као део трошкова имплементације пројекта	ПМТ МПВШ специјалиста за заштиту животне средине

	Отпадне воде	На градилишту	Визуелно	Током фазе изградње	Да би се избегло загађење животне средине и утицаји на здравље радника	Трошкови ПМЦ као део трошкова имплементације пројекта	ПМТ МПВШ Одељење за животну средину и ИП Специјалиста за животну средину
	Управљање грађевинским отпадом, опасним материјалима и азбестом	На градилиштима и	Визуелно праћење и анализа пратеће документације за прикупљање отпада и превоз	Током фазе изградње и након извештаја о управљању отпадом	Спречавање загађења животне средине и утицаја на здравље, у складу са националним прописима који регулишу отпад	Расходи ПМТ МПВШ и оперативни трошкови Извођача	ИП Специјалиста за заштиту животне средине

			која се подноси надлежном комуналном предузећу; Извештаји са депонија				
--	--	--	---	--	--	--	--

<i>Демонтажа/инсталирање нове електричне опреме/поступци заваривања</i>	Безбедност рада	На градилишту (за демонтажу или инсталирање опреме)	Визуелно праћење и анализа достављеног извештаја о извршеним радовима, несрећама, ако их је било, извештаји о спроведеној обуци	Пре и током изградње и у складу са националним прописима у смислу обезбеђивања безбедности на раду	Избегавање несрећа и утицаја на здравље	Издаци Извођача за обуку и обезбеђивање безбедности на раду, укључујући трошкове заштитне опреме; Трошкови надзора специјалисте за заштиту животне средине	Специјалиста за заштиту животне средине ПМЦ
Током рада							
<i>Рад на електричној станици</i>	Безбедност рада	На електричним станицама	Заштитна опрема, поштовање правила безбедности, спроведена обука	Периодично у складу са националним нормама и стандардним процедурама, као и распоредом	Избегавање несрећа и утицаја на здравље радника на станици	ПМТ МПВШ сопствени трошкови	Главни инжењер станице

ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ: Треба напоменути да је ово само пример ЕСМП контролне листе. Предложене мере ублажавања у складу са очекиваним ризицима, било еколошким или социјалним, представљају само смернице и тренутно доступне интервенције које Корисник може да спроведе у оквиру потпројекта. ЕСМП контролну листу попуњава подносилац захтева или одговарајућа техничка подршка која пружа помоћ подносиоцу приликом подношења захтева. **НАВЕДИТЕ РЕЛЕВАНТНЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ДОКАЗЕ ЗА СВЕ МЕРЕ УБЛАЖАВАЊА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕТЕ ЗА ОДГОВАРАЈУЋЕ ЕКОЛОШКЕ И СОЦИЈАЛНЕ РИЗИКЕ.**

ПОСЛОВНИ ПЛАН

Назив подносиоца пријаве: _____

Датум подношења: _____

Опште информације о подносиоцу пријаве

1. Информације о управљачкој структури предузетник/привредно друштво/земљорадничка задруга

Информације о власнику *ако је власник једно или више физичких лица

- Име и презиме _____
- Године власника у тренутку подношења пријаве _____
- ЈМБГ власника _____
- Пол заокружити : 1) Мушкарац 2) Жена

Уколико је власник привредног субјекта друго правно лице

1.1 Информације о власнику

- Назив правног лица _____
- ПИБ оснивача _____
- МБР оснивача _____

Информације о законском заступнику подносиоца пријаве:

- Име презиме _____
- Године законског заступника у тренутку подношења пријаве _____
- Пол заокружити 1) Мушкарац / 2) Жена

1.2 Назив подносиоца захтева _____

- Број пољопривредног газдинства _____
- ПИБ подносиоца захтева _____
- Место инвестиције/седиште _____

2. Профил пословања

- Наведите број година активног пословања _____
- Правна форма 1) предузетник, 2) привредно друштво, 3) земљорадничка задруга
- Број запослених подносиоца захтева _____
 - Број запослених у пуном радном времену _____; број запослених на Уговор о раду _____
 - Број запослених мушкараца _____; број запослених жена _____
- Набројте производе које правно лице производи за прошлу годину (2022) у сектору пољопривреде за који аплицирате.

Рбр	Производи	Годишње количине производње (дефинишите јединицу мере)	Набавна вредност (РСД) по јединици мере (сировине, фиксни трошкови, трошкови енергије, радне снаге и слично)	Набавна вредност (РСД) Укупно годишње

- Набројте производе и услуге које правно лице продаје у прошлој години (2022) у сектору пољопривреде за који аплицирате

Рбр	Производи	Продате годишње количине (дефинишите јединицу мере)	Вредност продате робе по јединици мере (РСД) (просечна цена)	Укупна вредност продате робе	Наведите локације продаје *

- 1) локална продаја (ресторани, хотели, мање радње и продавнице и слично), 2) дистрибутивним центрима, 3) кванташке пијаце, други агрегатори 4) остало (навести)

- Наведите листу највредније имовине као и власништво над истом (земља, инфраструктура, возила) и/или опрема, механизација.

Рбр	Врста имовине	Власништво	Локација	Тржишна вредност

- Који су ваши извори финансирања? (сопствена средства, кредитирање, субвенције, позајмице и слично). Изразите у процентима.

Врста финансирања	Процент у укупном финансирању	Коментар

- Наведите нам своје тренутно кредитно задужење код пословних банака?

Банка издавалац кредита	Износ иницијално одобреног кредита	Рочност	Остатак дуга по кредиту	Обезбеђење по кредиту	Намена

- Ко су ваши кључни добављачи / стратешки партнери у производњи?

Добављачи	Врста робе	Начин плаћање
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана

- Који су ваши кључни добављачи / стратешки партнери везано за даљу прераду, складиштење и слично?

Добављачи	Врста робе	Начин плаћања
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана

- Који су ваши кључни добављачи / стратешки партнери за технологију и опрему?

Добављачи	Врста робе	Начин плаћања
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана
		1. Аванс 2. У валути 3. Одложено до 30 дана 4. Одложено до 60 дана 5. Одложено преко 60 дана

- Имате ли стратешке партнере у погледу финансија? Ако имате, наведите.

3. **Анализа тржишта, пласмана и купаца**

3.1 **Трендови у сектору у ком аплицирате**

- Опишите трендове у вашој индустрији. (Која је величина индустрије у односу на укупно тржиште у сектору? Које су ваше могућности раста?)

- Како индустрија функционише? (Који су кључни лидери у индустрији?)

- Који су дугорочни изгледи вашег сектора? (У погледу регулативе, социјално – културолошки, технолошки, демографски, економски и слично).

-
- Да ли продајете свеже или производе који су индустријски обрађени? Описати.
-

- Да ли продајете директно купцима или другим продајним местима (Трговинама на велико и мало, Произвођачима хране, Трговински ланци, ХоРеЦа индустрији попут ресторана, хотела и остало)?
-

- Колико купаца имате? _____
- Ко су вам кључни купци? Наведите топ 3-5 међу свима (у погледу услова, количина и вредности)?

Купац	Уговорене количине	Вредност уговора	Услови плаћања

- Да ли купци купују директно од вас или преко заступника/посредника?

- Како највише продајете? Лично/ преко дистрибутера/ дигитално или онлине?

- Које најчешће моделе наплате користите? (плаћање по испоруци, плаћање по фактурама на одложено, плаћање унапред, дугорочни уговори)

- Да ли поседујете неке доказе о испуњењу стандарда квалитета? Које?

- Који број купаца тренутно не купује од вас а могли би у кратком периоду? Молим вас повежите са пројектом и инвестицијом.

- Који је ваш типични продајни циклус, колико траје, колико траје процес од потенцијалног купца до затварања продаје, описати?

- Ко је ваша главна конкуренција?

- Који су главне разлике између ваших производа/услуге и производа / услуге ваших конкурената? (цена, услуга, количине, време испоруке, квалитет, локација и слично)

4. Пословна стратегија – повезати са пројектом и предлогом инвестиције

- Опишите нам основне финансијске и нефинансијске циљеве вашег бизниса за наредне две године.

	2023	2024
1. Финансијски циљеви		
1.1.		
1.2.		
1.3.		
1. Нефинансијски циљеви		
2.1.		
2.2.		
2.3.		

- Опишите неопходне активности како бисте постигли циљеве и на који начин Пројекат и инвестиција могу томе да допринесу. (промене у количини, вредности, стандардима, производњи/услуги итд)

- Да ли постоји потреба за изменама у стратегији цена? (цена производње, маржи, цена код конкуренције)

- Да ли измене у таргетираном тржишту могу да допринесу остварењу ваших циљева и како? (нова тржишта, нови купци, нови канали продаје и слично)

- Опишите које измене у погледу промоције производа може да допринесе у остварењу ваших циљева?

- Опиши да ли је потребно да ваша организација претрпи измене како бисте остварили циљеве? (измена у тиму, менаџменту, броју запослених, специфична радна места, стандардизација, потенцијална сертификација, ИТ измене)

5. Опис пројекта за који аплицирате

- Назив пројекта _____

- У шта ћете пројектом инвестирати? Опишите све карактеристике инвестиције?

- Укупан износ инвестиције (ЕУР) _____

- Зашто желите да инвестирате у овај Пројекат? Који тачно проблем желите да решите инвестирањем кроз овај Пројекат?

- Опишите нам план имплементације инвестиције?

Кључне прекретнице/активности	Очекивани старт	Очекивани завршетак	Очекивани резултати

- Где ће тачно ова инвестиција/инвестиције бити имплементирани?
- _____
- Колико нових запослених планирате да запослите током или након имплементације инвестиције и зашто? Број запослених са пуним радним временом _____; број запослених на Уговор о раду _____
- Које циљне потребе купаца/тржишта ће ова инвестиција помоћи у решавању?
- _____
- Ко су главни партнери (нпр. купац, друго пољопривредно газдинство, предузетник, компанија, задруга) укључен у предложени пројекат?
- _____
- Како би ова инвестиција отворила нове уговоре и тржишне могућности?
- _____
- Да ли колику финансијску уштеду ова инвестиција може креирати након имплементације пројекта? Представите годишњу вредност уштеде и како планирате да та средства даље утржите?
- _____

6. Структура улагања и извори финансирања

Табеларни приказ детаљне структуре (и) инвестиција; (ии) износ инвестиције. Табела је неопходно да садржи: (и) процењене трошкове припреме; (ии) прихватљиве капиталне инвестиције; (иии) инвестиција у људске ресурсе; (ииии) техничку помоћ и/или активности обуке повезане са прихватљивим капиталним инвестицијама које би осигурале успешну имплементацију.

Инвестиције	
(и) Припремни трошкови	
(ии) Капитална инвестиција/е	
(иии) Људски ресурси	
(ииии) Стручно-техничка помоћ	
УКУПНО са ПДВ у €:	

7. Финансијска анализа

- Како ће ова инвестиција утицати на ваш финансијски/новчани ток?

Инвестициона студија треба да покаже утицај на финансијске токове (приходи/расходи) пословања.

На пример:

* Приходи: (= планирана цена / планирана количина), потребно је приказати утицај на приходе који ће генерисати ову инвестицију, односно како ће се приходи кроз ову инвестицију повећати у периоду трајања пројекта или потенцијално дуже.

* Расходи: приказују све директне трошкове, оперативне трошкове, амортизацију и амортизацију у периоду трајања пројекта, односно када инвестиција заживи, постане оперативна.

Анализа се може изразити кроз пројекцију биланса успеха/биланса стања, тока готовине и/или дескриптивно.

- Опишите кључне претпоставке на којима се заснива финансијска анализа

	2022 у рсд	2023 у рсд	
Приходи од продаје до објаве Јавног позива за сектор за који аплицирате			
	Врста производа	Укупна количина у ј.м 2022	Укупна количина у ј.м 2023
Количина производње			
	Изражено у рсд 2022	Изражено у рсд 2023	
Трошкови укупни			
Сировина			
Енергенти			
Готови производи			
Полу готови производи			
Остало (превоз, радна снага, логистика)			

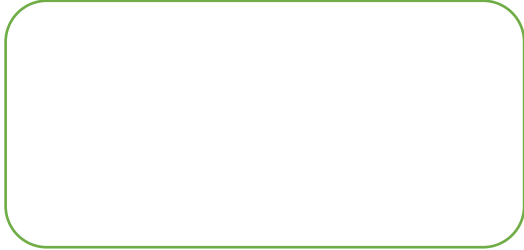
8. Усклађеност са законима и управљање ризиком

- Опишите усклађеност пословања са важећим прописима/захтевима за лиценцирање

- Опишите полисе осигурања применљиве на пословање. Да ли планирате да узмете неко осигурање? Ако да, који тип? Имате ли сада неку врсту осигурања и коју.

9. SWOT анализа пројекта

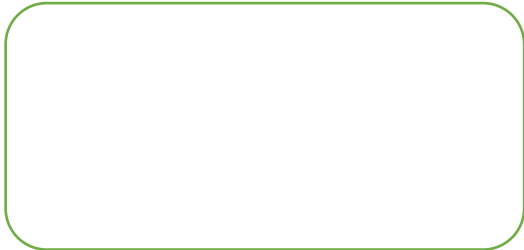
СНАГЕ

СЛАБОСТИ

ПРИЛИКЕ

ПРЕТЊЕ

